

Кроў, пакуты, слёзы

НЯСУЦЬ ЖЫХАРАМ НАШАЯ РЭСПУБЛІКІ ЗАЛІЧНЫЯ ДЗЕЯННІ
НЕКАТОРЫХ АСОБ КАЎКАЗСКАЯ НАЦЫЯНАЛЬНАСЦІ

Такога страху, як у той ка-
стрычкі ранах мінулага го-
да, інжынер Гомельскага
Упраўлення сувязі Галіна Ва-
сільева Калеснікова не зве-
дала за ўсё сваё 42-гадовае
жыццё.

Спраўліўшыся з хатняй рабо-
тай, яна вырашыла прагуляць
па парку імя Луначарска-
га. Настрой у жанчыны быў
добры да таго часу, пакуль
яна не ступіла на мост, пера-
кінуты дэразь лябядзінае возе-
ра. На ім стаялі трое мала-
дых чарнявых хлопцаў і ціха
аб нечым размаўлялі. Галіна
Васільева прайшла ўжо міма
іх метры на два, як нечакана
адчула: шыю нібы хто жалез-
нымі абцугамі сціснуў. Адрыва-
перахваліла дыханне, бо да та-
го ж чысцілі дужа рука за-
крыла ёй рот. У імгненне вока
жанчына апынулася на ас-
фальце і перад ёй тварам про-
па блискава ляло нажа, якое
ўбівала ў грудзі.

Грошні Хунцеяка!
Перапахлоўваю да смерці
жанчына аддала ім сумачку, і
хлопцы, выціраючы іх, не
накіраваліся да выхаду. Галі-
на Васільева трыска, нібы ў
ліхаманцы. Сабравшыся з
апошнімі сіламі, яна дакмыка-
ла дадому (жыла недалёка ад
парку) і пазваніла ў міліцыю.
Адтуль праз лічынны хвілінны
выехаў атрад захопу, які на
вуліцы Савецкай і затрымаў
грабёжнікаў.

Імі аказаліся нідзе не пра-
цуючы жыхары горада Мін-
скага ўзвышша Кермаў,
Азёр Гаджыў і Рамыд Тагі-
еў, якія прыязджалі ў Гомель
на сваіх справах.

У тым жа кастрычніку мі-
нулага года адно каўказцаў
Рудзік Акалія і Самвел Мар-
кусян захаб у 22 тысячы
рублёў былому дырэктару ма-
газіна № 2 Цэнтральнага рай-
хадкапістаў Уладзіміру Май-
сееву незаконна набылі 2.400
кілаграмаў мяса сметанкова-
га і 200 кілаграмаў сыру і
справалі на фіктыўных да-

кументах вывезці іх і іншыя
тавары на сваю радзіму, у Ар-
менію. Але і ў гэтым выпадку
міліцыя аказалася на вышыні.
Два разы ім удалося пра-
везці ў Арменію вострадафі-
цыйныя і ў нашай рэспубліцы
тавары і атрымаць добры на-
вар.

Справавалі і трэці — руча-
кае нажывы ім перакрыва мілі-
цыя. — Злачынства, якія учыня-
юць у нашай вобласці асобы
каўказскай нацыянальнасці,
практычна ахопліваюць увесь
пералік артыкулаў Крыміналь-
нага кодэкса, — расказвае
намеснік начальніка аддзела
прафілактычнай службы УВС
Гомельскага аблвыканкома
Іван Фёдаравіч Грамадоў і
начальнік упраўлення бараць-
бы з эканамічнай злачыннасцю
Іван Іванавіч Козелеў. Пра-
кладзе шмат. Прадстаўнікі
Грузіні Тубердзэ, Тхелашвілі
і Нершэлішвілі былі затры-
маны на кантрольна-прапуск-
ным пункце ў Гомельскай раё-
на, калі на вайсковых аўта-
мабінах вывозілі каштоў-
ныя тавары народнага спа-
жывання, якіх у нас не хапае,
на суму каля аднаго мільёна
рублёў. Азербайджанец Лялі-
еў, «пасведчаны» з адной
сям'ёй гамільчан, ледзь не
згвалтаваў непаваротліва да-
чыню гасцінай гаспадарні. Нехта
Мамукашвілі з Грузіі кватэру
ў доме на вуліцы «50 гадоў
БССР» ператварыў у склад
крадзенага і расаднік злачын-
стваў. Пры спробе ўламяць
кватэру ў доме на вуліцы Пер-
шамайскай быў затрыман
жыхар Азербайджана Ахме-
раў. Пералік злачынстваў мо-
жна працягваць.

Асобна хацелася б сказаць
пра наступнае. Група каўказ-
цаў падзяляюць паміж сабой
сферы ўплыву ў горадзе. І
былі выпадкі, калі якія з іх
«залезе» не ў сваю зону — на-
чальства «маленькіх Карабах».
Менавіта за гэтага трымаў
стрэл у густавым жы-
лым масіве «Валатава» і на
спрыжыванні вуліцы імя Кірава
і Новалескай. У час сутычкі
былі паранены два чалавекі,
смерць ад іх адзіна прахожы.

Каўказцы аднойчы абілі
украінскіх прадаўцоў (а было
гэта яшчэ на падступах да Го-
меля), калі тыя не згадзіліся з
імі на ўстаўленне адзіных
маніпальных цен на аналагіч-
ныя тавары. У выніку час на
вуліцы Кісялёва п'яныя каў-
казцы маюць практоў іх, калі
тыя пачалі іх прыстуль-
ваць, пусцілі ў ход кулакі.
Трое гамільчан пацярпелі.

Нахадна павадзілі сябе ў
цэнтры горада і сябра азе-
рбайджанцаў. Часоўра супра-
суднікі міліцыі з Харкава,
якія знаходзіліся ў Гомелі
ў камандзіроўцы, зрабілі ім за-
ваў. Каўказцы ў адказ накі-
нулі на іх з пажарам, пачалі
біць. Папердажальны стрэл
аднаго з міліцыянераў не па-
дзейнічаў і, утаймоўваючы са-
мага агрэсіўнага паўднёвага
госця, ён стрэў у яго. Як вы-
явілася потым, пацярпелым
аказаўся рабочы гомельскага
кааператыва Насіраў.

Вось тут мы падыходзім
да аднаго аспекта «каўказ-
скай праблемы» ў Беларусі.
Многія паўднёвыя госці, імк-
нучыся асацы ў рэспубліцы,
каб займацца бруднымі спра-
вамі, фіктыўна ўладкоў-
ваюцца ў кааператывы, малыя
прадпрыемствы, дамаўляюцца
з тымі, хто збярэцца выхадзі
на пастаяннае жыхарства за
мужы, каб яны прайшлі ім дом
аб прайскай ў кватэры. Для
гэтага шырока выкарыстоў-
ваюцца подкупы і хабар. У паго-
ні за нажывай многія нашы
людзі заноў каўказцам свае
кватэры для часовага пражы-
вання, перадаючы ім даклад-
на, давераліся на легка-
вухі. А тыя наладжваюць
там прытоны. І ніколі нашых
грамадзян не хвалюе, што па-
туранне паўднёвым гасцям,
імяніце аднаго ад іх ней-
кую суму грошай у хуткім ча-

се могуць ператварыцца калі
не для іх саміх, дык для іх
знаемых і родзічаў у кроў, па-
куты, слёзы.

Невергодна, але факт. Мно-
гія гасцінцы горада перапоў-
нены паўднёвымі гасцямі, якія
нумары ў іх перадаюць ледзь
не ў спадчыну. Нядаўна ў
дзень праваркі ў гасцініцах
«Гомель» і «Утвэнскас» вы-
яўлена дзевяць каўказцаў,
якія жылі або па несправд-
лівым пашпартах, або зусім без
дакументаў. У гасцініцы «Пры-
піль» з 47 пражываючых 36
былі з Каўказа. Складваецца
уражанне, што для іх праб-
лема ў нас няма, затое нам яны
прыносяць іх безліч.

Доўга размаўляў я з работ-
нікамі ўпраўлення ўнутраных
справ, пракуратуры і суда,
знаёмымі з некаторымі крмы-
нальнымі справамі. Іх тры-
го, а таксама запэкаенасць
многіх жыхароў рэспублікі аб-
страшэннем крмынагеннай аб-
станоўкі і актыўным удзелам
каўказцаў не могуць пакінуць
абывацтвам усю нашу грамад-
скасць і афіцыйныя ўлады.
Намагаючыся, каб нам
прабачылі, садыліся на галаву
злачынстваў і іншых
дэргаў. Няўжо мы не ў стане
нучыцца асацы ў рэспубліцы,
каб займацца бруднымі спра-
вамі, фіктыўна ўладкоў-
ваюцца ў кааператывы, малыя
прадпрыемствы, дамаўляюцца
з тымі, хто збярэцца выхадзі
на пастаяннае жыхарства за
мужы, каб яны прайшлі ім дом
аб прайскай ў кватэры. Для
гэтага шырока выкарыстоў-
ваюцца подкупы і хабар. У паго-
ні за нажывай многія нашы
людзі заноў каўказцам свае
кватэры для часовага пражы-
вання, перадаючы ім даклад-
на, давераліся на легка-
вухі. А тыя наладжваюць
там прытоны. І ніколі нашых
грамадзян не хвалюе, што па-
туранне паўднёвым гасцям,
імяніце аднаго ад іх ней-
кую суму грошай у хуткім ча-

Уладзімір ПЕРНІКАУ.

Такога гонару пры жыцці ўдастойняцца далёка не кожны
мастак. Народным майстар Сямёну Сцяпанавічу Шаўроўу
пашанавала. Яму накіравана было прысвятча на адкрыццё
ў Орын музея яго драўлянай скульптурнасці.

У экспазіцыі — больш за сто работ: скульптурныя партрэты
героў твораў Я. Купалы, І. Крылова, А. Пушкіна. Прататы-
ны многіх твораў Шаўроўа сталі яго сабры, родныя, блізкія.
Усе работы Сямёна Сцяпанавіча дынамічныя, прасякнутыя доб-
рымі гумарам.

НА ЗДЫМКАХ: народны майстар Сямён ШАЎРОЎ; «Калы-
ды». Аўтар С. Шаўроў.

Фота Валерыя АЛЯШКЕВІЧА (БЕЛТА).

ГАДЫ — НЕ ПЕРАШКОДА

ЖЛОБІН. Цікавае мера-
прыемства павіна адбыцца
ў горадзе ў гэтую суботу. З
сустрачэннем візітам сюды
прыбыла італьянская дэле-
гацыя: адна, якія выступіць
з музычнай праграмай перад
сваімі аднагодкамі, а таксама
мэр горада Скаленга з
грувай прапармалыякаў,
каб устанавіць са Жлобінам
братня сувязі.

А ўсё пачалося з таго, што
ляго мінулага года ў Іта-
лію з гастролямі выехал
дзіцячая трупа самадзейных
артыстаў Жлобінскага пад-
леткавага цэнтра творчасці
«Факел», які працуе пры беларускім металургічным за-
воде.

У час павязкі юная беларуская дэлегацыя сталі па-
браўіваць мясцовага дзіцяча-
га музычнага клуба.

«Бэбі» з Апенін вырашылі
не застацца ў «даўгоў» пера-
рад сваімі аднагодкамі. А каб
іх дружба перагасла ў
братня адносіны, яны па-
ключылі да гэтай справы і
харосых. Як бачым, гадзі
тут не перашкода. Было б
жаданне і ўзаемаўважэнне.

Ф. СКАРЫНА — «ХРОСНЫ БАЦЬКА» СКАУТАУ

ЧЭРВЕНЬ. У сярэдняй школе № 4 створана першае ў раёне
згуртаванне скаутаў, якое атрымала назву «Скауты Скарыны».
У гонар славетнага беларускага асветніка Францішка
Скарыны. Ва ўрачэстай абстаноўцы хлопчыкі і дзяўчынкі пра-
дмаманавалі свае асобы на гісторыі Беларусі, прынялі скаўт-
скую прысягу, атрымалі значкі з гербам старажытнага Ігумена
(дзяржавы Чэрвень). Палобная арганізацыя хутка будзе
створана і ў іншых школах раёна.

НА ШТО СПАДЗІВАЮЦА ЦАРЭВІЧ?

Хто не ведае пра царя Івана
ІV, які зацвердзіў не толькі
далынабачнасцю, энергія і
матэрыяльнасцю, але і паддэ-
расці?
З гісторыі вядомага яго жорст-
кага распарадка над населеным
Новагарода ў 1570 годзе, калі
забілі дзесяці тысяч іх у
чыне не вынаважы ныхароў го-
рада. Нездарма рускі цар атры-
маў мянушку «Грозны».

Сваё лютасць ён паказаў і
грудзіца ў шахматы з князем
Іванам у 1582 годзе. Гэты вы-
пад пад адлюстраваны на выдат-
най карціне мастака Рэпіна
«Іван Грозны і сын яго Іван»,
дзе відны агул шахматнай
дошкі і стол, за якім яны гу-
лялі.

Калі партыя падыходзіла ў
канцу, царовіч, які гуляў белы-
мі, надыбраў залушча.

У паўднёвай дыяграме пер-
шы надыбраў залушча. А сапер-
нік усё думаў і думаў. Тады
цар не вытрымаў і пранаваз
злашча. Сын адказаў не так, як
трэба, Іван Грозны скапіў свой
посах з жалезным накінецікам
і ўдарыў сына ў скуру, ад ча-
го той прайшоў да глыбокага
пацярпеласці.

Цар так і не вярнуўся, на што
спадзяваўся царовіч у выні
безнадзейнай сітуацыі на
шахматнай дошцы.

Паспрабуйце зняйсці нічому
за белых.

НАШ АДРАС: 220041, г. Мінск, праспект
Ф. Скарыны, 77, рэдакцыя газеты «Звязда».
ТЭЛЕФОН: прыёмная — 32-51-06, ад-
дзел пінскай — 32-04-52, 32-41-92, навін
— 32-60-13, даведкі па рэкламе і аб'явах
— 32-35-91.

СЛУЖБА — 01

Гінуць дзеці ў агні

Колькі ўжо сказана, напісана: пажар лягчы
прадупілі, чым тушыць. На жал, усведамляем мы
гэта няздольна вельмі позна...

Аператывныя зводкі, у якіх
паведамляецца аб гібель дзе-
цей на пажарах, не могуць па-
кінуць раўнадудна. У Шумі-
ліна, напрыклад, задымліліся ў
дыме пажару двое дзяцей і са-
сара райагпрапармалыякаў І. Са-
калова. Усяго ж у гэтым годзе
ахвярамі агню ў рэспубліцы
стала 26 дзяцей, у большасці
сваёй — дашкольнікі.

Цяпер у дзяцей калікулы. У
гэты час, як правіла, нямаю
пажараў адбываецца па віне
школьнікаў. Вось толькі не-
каторыя прыклады. У Пухавіцкім
раёне згарэў кароўнік. Падпа-
ліў яго вучань сярэдняй школы
№ 196 г. Мінска Уладзімір Ні-
калавіч, які гасцяваў у род-
ных. У вёсцы Замосша Тала-
чынскага раёна знішчаны агнём
цялятнік, загніўша 49 цялят. Тут
таксама пажар адбыўся па ві-
не вучня Рачоўскай пачатко-
вай школы Анатоля Трафімава.
Страты, нанесеныя гэтым пажа-
рам калікуса «Росвет», — 373
тысячы рублёў.

Вярэдзіць душу трагедыя,
якая адбылася ў вёсцы Качало-
ва. Насіўскага раёна. Архе-
алагі рабілі тут раскопкі і
выкапалі шахту, у якую была
заведзена труба паўтараметра-
вага дыметра з прываранымі
скобамі. Тут і знайшлі сабе
месца для гудунай вучні мисо-
вай школы № 2 Віця Несяро-
ва і Віця Пятровіч, а таксама
Міша Суракаў. Гібель шахты
была каля 15 метраў. У гэтым
своёсвабодным калодзежы
школьнікі падпалілі пластымас,
не падумавшы аб тым, што пры
яе згаранні выдзяляецца вель-
мі шмат атрутных рэчываў. Гэ-
тая канікула для ўсіх трох ста-
ла апошняй у іх кароткіх жы-
ццях.

Можна абывацтваў у аду-
рэні бацькоў, дзядуль або ба-
буль, якія не дагледзелі сваіх
дзяцей, унукаў. Можна напрак-
нуць кіруючых гаспадарак,
дзе стварылі ўмовы, каб дзеці
мелі магчымасць трапіць у ка-
роўнік або цялятнік, сенасхові-
шча або на лызавод... Тыя ж
археалагі не паклавіліся, каб на
месца раскопак не трапілі
дзеці. Тым больш, што ў «ка-
лодзежы» мог выдаравацца
дзіцячы любі. Усё гэта так. Але

Восілі БАГАМ'Я.

У рэспубліцы распрацавана
праграма пажарнага ўзнаве-
нча. Тут і створаны сеткі па-
жарна-тэхнічных цэнтраў і іх
філіялаў, клубы юных пажар-
ных, і размяшчэнне супраць-
пажарных рэкламы на таварах
народнага спажывання. Валі-
ка наладзіла на арганізацыю вы-
вучэння правілаў пажарнай
бяспекі ў дзіцячых садах і
школах, каледжах і вышэйшых
навуковых установах. Дзяў-
на, але нават многія спецыя-
лісты з вышэйшай адукацыяй
не маюць элементарных супра-
ціпажарных ведаў. На Гро-
дзеншчыне мне расказвалі, як
галуны інжынер адной з гас-
падарак, калі загараўся сен-
сховішча, ідэя пеныя вогне-
тушыцелі ў агонь, будучы ўпу-
неным, што так хутчэй пату-
шыць пажар.

Восілі БАГАМ'Я.

Восілі БАГАМ'Я.

Восілі БАГАМ'Я.

Восілі БАГАМ'Я.

Восілі БАГАМ'Я.

Восілі БАГАМ'Я.

Восілі БАГАМ'Я.

Восілі БАГАМ'Я.

Восілі БАГАМ'Я.

Восілі БАГАМ'Я.

Восілі БАГАМ'Я.

Восілі БАГАМ'Я.

Восілі БАГАМ'Я.

Восілі БАГАМ'Я.

Восілі БАГАМ'Я.

Восілі БАГАМ'Я.

Восілі БАГАМ'Я.

Восілі БАГАМ'Я.

Восілі БАГАМ'Я.

Восілі БАГАМ'Я.

Восілі БАГАМ'Я.

Восілі БАГАМ'Я.

Восілі БАГАМ'Я.

Восілі БАГАМ'Я.

Восілі БАГАМ'Я.

Восілі БАГАМ'Я.

Восілі БАГАМ'Я.

Восілі БАГАМ'Я.

Восілі БАГАМ'Я.

Восілі БАГАМ'Я.

Восілі БАГАМ'Я.

Восілі БАГАМ'Я.

Восілі БАГАМ'Я.

Восілі БАГАМ'Я.

ФІРМА «АЛЬФАКОМ»

ЗАБЯСПЕЧЫЦЬ ВАС

МЕТАЛАПРАДУКЦЫЯЙ

ПА ПРАМЫХ СУВЯЗЯХ

З ВЫТВОРАМІ УКРАІНЫ.

ВЫ МОЖАЦЕ НАБЫЦЬ:

● ліставы металапакат — Ст. 3 ад 1 мм і вы-
шэй;

● сталь халоднакатаную 0,8 КП ад 0,8 мм і
вышэй;

● сталь ацынкаваную ад 0,55 мм і вышэй;
● нізлегіраваную сталь, рыфлены канструк-
цыйны пракат;

● пракат са сталі 10ХСНД і 10ХНДП;
● трубы цэльнацігнутыя дыяметрам ад 15
да 146 і дыяметрам 219, 273, 325 мм.

МЫ ГАРАНТУЕМ

ЗАКЛЮЧЭННЕ РАЗАВЫХ І ДОУГАТЭРМІНОВЫХ
КАНТРАКТАУ НА УЗРОЎНІ МІЖНАРОДНАГА
ПРАВА,

АДГРУЗКУ І ПАСТАЎКУ ЧЫГУНАЧНЫМ
ТРАНСПАРТАМ ЗА НАШ КОШТ ВА УКАЗАНЫ
ВАМІ АДРАС ПА УСЕЙ ТЭРЫТОРЫІ СНД.

Пастаўкі неабмежаваныя.

Мінімальная партыя — 1 вагон.

Умовы аплаты — 100 працэнтаў перадплата.

НАШЫ ЦЭНЫ ЗАУСЕДЫ УМЕРАНЫЯ!

ЗВАНІЦЕ ПА ТЭЛЕФОНАХ: (0172)

39-40-40, 39-40-54.

ФАКС (0172) 39-40-40 (кругласутачна).

БЕЛАРУСКИ ОРДЭНА ПРАЦОВНАГА ЧЫРВОНАГА СЦІГА
ТЭХНАЛАГІЧНЫ ІНСТЫТУТ ІМЯ С. М. КІРАВА

АБ'ЯЎЛЯЕ КОНКУРС

НА ЗАМЯШЧЭННЕ ПАСАДЫ

асістэнта кафедры лясных машын і тэхналогіі лесанарыхтоўак

Тэрмін падачы дакументаў — месяц з дня апублікавання аб'явы.

ДАКУМЕНТЫ ВЫСЛАЦЬ ПА АДРАСУ:

220630, г. Мінск, вул. Сявядлова, 13 а, БТІ імя С. М. Кірава,
аддзел кадраў.

МІНСКІ ДЗІЯРЖАЎНЫ ПЕДАГАГІЧНЫ
ІНСТЫТУТ ЗАМЕЖНЫХ МОУ

АБ'ЯЎЛЯЕ КОНКУРС

НА ЗАМЯШЧЭННЕ ПАСАДЫ

ЗАГАДЧЫКАУ КАФЕДРАУ

методыкі (1); ад'яжджаючых за мяжу (1);
ДАЦЭНТАУ КАФЕДРАУ

Да ўвагі

бізнесменаў,
палітыкаў,
кааператараў,
дзелавых людзей!

ВАШЫМ НАДЗЕЙНЫМ
ПАМОЧНИКАМ
БУДЗЕ

тэлефонны
даведнік,

які прапануе

ФІРМА «КРОС».

Вы атрымаеце

інфармацыю аб